

IVA PEKÁRKOVÁ

**PEČENĀ
ZEBRA**

MLADĀ FRONTA

Iva
Pekárková

Pečená zebra

MLADÁ FRONTA

/Poznámka a poděkování/

V knize uvádím řadu afrických jmen, zejména nigerijských. Protože jmen, která se mi pro knížku hodila, není nekonečný počet, určitě se v Česku najdou nositelé některých z nich. Ti ale nemají nic společného s postavami v románu. Totéž samozřejmě platí i pro nositele českých, vietnamských, amerických i všech ostatních jmen, která jsem pro své postavy vybrala. Příběhy a situace v knize uvedené se nestaly tak, jak jsem je popsala, ale mnohé se ve skutečnosti opravdu udály, i když maličko jinak, a všechny by se stát mohly. Příběhy v knize uvedené jsou výsledkem zhruba patnácti let sledování Afričanů v České republice a jejich vztahů k Čechům, Čechům a Češkám.

Znalec Prahy a pár jiných měst a oblastí nalezne tato místa trochu pozměněná. To je dáno snahou autorky nedělat reklamu jistým podnikům, ani je nepopudit a nevystavovat se případným soudním přím.

Tenhle text bych nemohla napsat, kdyby mi tak či onak nepomohli mí přátelé a známí, ale i lidé docela neznámí, kteří se nezištně zapojili do práce. Velký dík si zaslouží: Karíma Sadio, rodina Jongepierových, Jiří Hrazdíra, Marta Ugochukwu, Věra Eliášová, Hana Okafor, Veronika Rusková, Veronika Dlouhá, Jitka Vlková, Renata Jarošová, Alena Hájková, „Peggy“, Věra Břečková, Tereza Šmrhová-Kovács, Tereza Zachová, Alena Zemančíková, Jana Valdrová, Jana Myslivečková, Marie Imbrová, Kateřina Lepič, Kateřina Janoušková, Kateřina Bělková, Zuzana a Martin Rachmann, Roman Kameš a mnoho dalších.

Jako obvykle mi nejvíc pomohl Kenneth Osieme Odozi, který mi pomáhal sbírat příběhy i africká jména, zjišťoval a kontroloval fakta, sháněl potřebné věty a výrazy v několika afrických jazycích, po celou dobu mě podporoval při práci a hlavně mě svou barvou znovu a znovu ujišťoval, že psát o Afričanech v Česku je skvělá zábava.

Část první
Chechtáky

Veroničino první dítě se pořád chechtalo. Jezdila s kočárkem po ulicích, po parku, namáhavě páčila kočárek do tramvaje (vždycky doufala, že se na refýži nenajde nějaký dobrák s oběma rukama levýma, který kočárek popadne, div malého nevyklopí, a bude trvat na tom, že jí „pomůže nastoupit“, což bude dělat tak dlouho, dokud tramvaj s podrážděným cinknutím neodjede) – a z kočárku se ozýval hlasitý barytonový smích. Veroničino první dítě bylo jak chechtací pytlík. Neznámí lidé – chodci na ulicích, babičky v parku, pasažéři v tramvaji – se za tím zvukem otáčeli, po pár nerozhodných okamžicích pochopili a usmáli se na ně na oba, někteří se dokonce rozesmáli na celé kolo po vzoru Veroničina dítěte. To už muselo být, aby se na ně dva někdo zle podíval. (Teda aspoň pokud Veroničino dítě neviděli.)

Veroničino dítě se chechtalo, když si ho příkládala k prsu, a zalykalo se smíchy v dešti mléčných bublinek, když ho nechala odříhnout na rameni a pak ho kladla do kolébky, teda do proutěného košíku pro psa s designem tlapek na polstrování, protože ten byl lacinější než kolébka a Veronika byla od mládí zvyklá kupovat vždycky to lacinější.

Veroničino dítě se chechtalo, když zvedalo v kolébce hlavu, a chechtalo se, když se učilo první krůčky a znenadání si sedlo na zadek. Veronika si nemohla pomoci: chechtala se s ním. Chechtala se, když jí ublinklo na rameno po krmení, chechtala se, když ho obracela v kolíbce se vzorkem psích tlapek, a později se chechtala, když ho sbírala z prachu a foukala mu na kolínka. Po celé Ikenново rané dětství se Veronika chechtala. Tohle bylo skvělé, prostě skvělé.

Ostatní věci už tak skvělé nebyly.

Veronika byla na těžkosti zvyklá. A taky byla zvyklá se o sebe postarat. Už jako malá znala cenu peněz, tak jako většina dětí vyrůstajících v rodinách, v kterých je peněz notorický nedostatek. A měla dobrý přehled, kolik co stojí, za kolik peněz se nají, za kolik peněz přežije týden.

Věděla taky, že někteří lidé prostě potřebují peníze na věci, které se jí osobně zdají příliš drahé a hlavně absolutně zbytečné. Otec jí každý den tak trochu vynadal, že kupuje moc drahý chleba („Stál patnáct korun!“ ječela Veronika. „Tak jako včera a předevcírem a – a – a – A chtěla bych tě vidět, kde bys ty sehnal lacinější, ty – ty – ty–“ zalykala se vztekem nad tou nespravedlností, ale jen v duchu, protože na tátu nemělo cenu rvát, přeřval by tě), ale pak ji – každý den a někdy dvakrát denně – poslal pro tvrdé sparty, vždycky jen jednu krabičku, protože toužil žít v přesvědčení, že nevykouří denně víc jak deset (Veronika věděla své!), a taky pro rum. Když byla malá, býval to rum s colou – pravá Coca-cola na drink, kterému říkal cuba libre. Tenkrát mu asi dělala dobře představa, že chlastem cosi osvobozuje. Pak, když dorostla do věku, kdy si ji prodavačky začaly pozorně prohlížet a říkat: „Ale já nevím, jestli ti tohle můžu prodat... Tak to je pro tatínka? Víš to určitě?“, už k flašce tuzemáku kupovala tu nejlacinější čepovanou limonádu. Otcí přestalo záležet na osvobození Kuby a ostatně na spoustě jiných věcí. Krátce předtím, než odešla z domu, už otec kouřil jen červené petry a rum si ředil vodou z vodovodu.

Odstranil ze svého života veškeré zbytečnosti, vždyť ani chleba už skoro nejedl. Zachoval jen ty nejdůležitější: cigára a chlast.

Veroničin brácha často opakoval, že každý cigáro je hřebík do rakve. Sám taky kouřil, ale míň než otec, a každopádně ještě neměl ten chraplavý, vyhulený hlas navlhlý od chrchlů, které teď vykašlával táta: „Jo, voe, a víš, jakou z těch řebíků budu mít poctivou plechovou pikslu?“

Když jí bylo osmnáct, Veronika se jednou podívala do zrcadla, shrábla si z čela vlasy, zhodnotila skvrnku, která by se mohla, ale nemusela rozvít v postpubertální vimrle, a řekla si, že je hezká: Krásná, to ne. Nejspíš ani „elegantní“ nebo „půvabná“. Ale dostatečně sexy na to, aby se o ni chlapi aspoň pár let mohli postarat.

Vyšlo jí to hned napoprvé. Teda víceméně. Karel měl slušnou práci, audinu, byt s obrovským televizorem a dostatečně fondy na to, aby si Veronika mohla v klidu dodělat maturitu a nemusela si dělat vrásky, jak se užíví. Veronika složila maturitu.

Pak jí ovšem začalo vadit, že Karel má taky bývalou manželku, dvě děti, které ji nesnášely a dělaly jí naschvály, a čím dál tím víc idiotských řečí. Veronika by měla být na idiotské řeči zvyklá od otce. Jenže ten vedl jen takové opilecké žvásty, které nejspíš ani on sám nebral vážně, a ostatně Veronika je nikdy moc nevnímala. Karel se, zcela střízlivý, dožadoval jejího nadšeného souhlasu, když ji přesvědčoval o věcech, o kterých nic nevěděla anebo jí (uměla přece logicky uvažovat) nepřípadaly pravdivé. Milionkrát musela nadšeně odsouhlasit, že jeho bývalá je hysterická kráva, zlá a pomstychtivá bestie, který nikdy nešlo o nic jiného než o prachy.

V duchu se přitom ptala sama sebe, kdy asi Karel přijde na to, že i jí, Veronice, jde hlavně o peníze, aspoň ve vztahu s ním. Vždyť co jiného jí Karel mohl nabídnout – jí nebo bývalce nebo kterékoli jiné? Nebyl hezký, nebyl zajímavý, ne-

byl nijak zvlášť vzdělaný nebo chytrý a – pokud to při svých nemoderně omezených zkušenostech dovedla posoudit, ani v posteli nijak úžasný nebyl. Navíc v sobě neměl ani žádný... plamen nebo oheň nebo něco takového (tohle Veronika vážně neuměla pojmenovat), prostě schopnost pro cokoli se nadchnout, cokoli milovat. Byl, jak tomu říkaly spolužačky, „klasickej studenej čumák“. Za celou dobu, co byli spolu, jí jednou jedinkrát neřekl, že ji miluje – a Veronika si byla dost jistá, že ani „ta kráva“, „ta svině“, „ta zatracená blbá zlatokopka“, se kterou měl dvě děti, od něj takové vyznání neslyšela. Karel milovat nedovedl. Anebo nechtěl?

Ani nenávidět pořádně neuměl, zdálo se Veronice. Ovšem o to se, na rozdíl od lásky, den co den usilovně snažil.

A tak musela Veronika každý den vyslechnout, kdo za všechno může. Teda za to, že Karel není šťastný, tak jak by si přál. Kromě Karlovy bývalky se totiž na prohnulosti světa podíleli „havlisti“ a vůbec celá ta banda zkorumpovaných politiků, co to tu údajně vede, ale taky cígoši, kteří byli podle Karla na „ty havlisty“ nějak mysticky napojeni, a navíc i všechna ta cizinecká pakáž, která si tu na nás mastí kapsu, včetně Vietnamce, který měl krámek sto metrů od nich na rohu – a do toho krámku ji Karel často posílal, protože šikmovokej měl, málo platné, slušné ceny a hlavně otevřeno přes půlnoc.

Veronika byla zvyklá na opilecké blbé kecy, a tak si zvykla i na ty Karlovy, o něco méně opilecké, ale o to blbější. Neřešila, jestli si náhodou v Karlovi nevybrala kopii svého otce, o něco mladší, ale už teď na cestě k takové normální občanské demenci.

Mlčela, vařila mu, uklízela, poslouchala jeho řeči, obsluhovala ho v posteli – a dodělala si střední školu.

Pak měla Vietnamce. Líbilo se jí, že už teď, ve dvaadvaceti, má krám. Jasně, měl jen takový ten normální vietnamský krámeček v bloku domů, místnůstku k ničemu pořádnému nevyužitelnou, ve které se kdysi na sídlištích parkovaly kočárky, ale Veronika od mládí žila v představě, že šikmovocejm tyhle krámky vynášejí miliony, takže tady pak všechno skupou, aby se tu mohli roztahovat. Pepík (jak se Vietnamec jmenoval) byl o pět set procent lepší než Karel, hlavně v posteli. Často jí říkal, že ji miluje, měl teplé malé ruce, kterými se jí dotýkal (říkala si) skoro, jako by se dotýkal boha. Nebo spíš bohyně. Veronika se v Pepíkově společnosti cítila vážně jako vyšší bytost a jeho mužství, i když menší (vlastně maličké, menší než Karlovo, a to je co říct), v sobě mělo nějaký náboj či co, elektrický náboj na kůži, a dokonale pasovalo do těchhle věcí na ní, takže když to zrovna dělali, mívala pocit, že je nikdy nic nemůže rozpojit. Nemluvě o promyšleném, exotickém rytmu, kterým ji přivedl... no ne snad do extáze, to Veronika nezažila nikdy, ale o hodně blíž než kdokoli předtím.

Pepík byl moc fajn.

Krám byl naneštěstí úplná hrůza. Pepík – a hlavně jeho matka – se ji snažili přinutit trávit v obchodě co nejvíc času. Ze začátku se snažila – osm, deset i dvanáct hodin denně převrtovala zboží v regálech, doplňovala to, co mizelo rychle, nenápadně oprašovala to, co tam zůstávalo už celé měsíce, postávala za pultem a na půl oka sledovala nekonečné seriály ve vietnamštině na chraptícím přenosném televizorku z roku raz dva, který svou starobylost barevnou snaživostí vylepšoval nesnesitelnou nechutnost křiklavých barev šatů,

zdí a tropické (či jaké) přírody. Vietnamské seriály byly snad ještě příšernější než ty, co mohla sledovat na českých programech, ale fascinovaly ji zvonivým jazykem, který – skutečně! – zněl, jako by někdo usypával stříbrné zvonečky na sklo, a nejspíš taky tím, že jim nerozuměla.

„O čem to je?“ ptala se někdy Pepíkovy matky, když ta seděla jako přimrazená na štokrleti a s nakrčeným čelem sledovala děj. „Co se tam děje? Co říkají?“

A Pepíkova máma po půl minutě konečně odtrhla oči od obrazovky a odtažitě se pousmála. „To? To Viet-nám televize. Jo!“

Když se na totéž zeptala Pepíka, vysvětlil jí, že buďto on nechce ji, anebo ona nechce jeho, anebo se ti dva mají moc rádi, ale rodiče jsou proti tomu, a vždycky jsou v tom peníze. A taky že jsou to sračky a ať se na to nekouká. On sám měl s vietnamštinou v těchhle filmech trochu potíží – prý se vůbec nepodobala jazyku, který se naučil od rodičů a tety, mělo to něco společného s jihem a severem té dlouhé země, jejíž žízalovitý tvar nakreslil do vzduchu. Ale u některých filmů se daly zapnout titulky v angličtině a Pepík tvrdil, že právě z těch prý ten jazyk pochytil. Takže pak učil Veroniku anglicky a byl na to patřičně hrdý.

Veroničina znalost tohoto světového jazyka nesahala tak daleko, aby si na to udělala názor, ale zdálo se jí, že mluví mnohem líp a s lepší výslovností, než aby to mohl načíst z titulků. Z pár málo srozumitelných narážek vyrozuměla, že se kdesi v Pepíkově nehluboké minulosti vyskytovala Američanka nebo snad Kanadanka, každopádně rodilá mluvčí anglického jazyka, se kterou se měli hodně rádi, ale rodiče byli proti tomu. Teda Pepíkovi rodiče, jak jinak. Američtí ani kanadští rodiče nebudou své dceři bránit ve vztahu s cizincem, na to jsou příliš semletí moderní civilizací.

Vietnamští rodiče jsou tradičnější – vůbec jim nepříjde, že by snad bylo něco nemoderního na tom, když svého syna ochraňují před nekalými záměry cizinek s dlouhým nosem.

Ve vztahu s Veronikou rodiče Pepíkovi nebránili. Naopak: často jí jeho maminka přejela překvapivě těžkou rukou od ramene až k předloktí – bylo to spíš testování materiálu než pohlazení – a pochválila ji: „Moc dobra – moc dobra holka.“ Obvykle poté, co strávila nekonečných deset nebo dvanáct hodin v krámku, anebo když slíbila, že zítra přijde o pár hodin dřív než normálně, aby si máma mohla někam zaskočit.

Pepík jí říkal, že jeho příbuzní mají úžasnou radost, že můžou ve svém obchodě zaměstnat Češku. Tvrdil, že vždycky když má směnu Veronika, tržba se zvýší. Je prý rozená prodavačka a se zákazníky to umí.

Tomu prvnímu Veronika moc nevěřila – vždyť byla často u toho, když Pepíkova máma kolem půlnoci počítala, kolik zboží se za den prodalo, a žádných výrazných příbytků si nevšimla. A nezdálo se jí, že by si něčeho podobného všimla Pepíkova máma. Naopak: při počítání často tak exoticky mlaskala jazykem – neklamný výraz nespokojenosti (jak už delší dobu věděla).

Bože, jak byla blbá, když si myslela, že Vietnamci na těch svých krámcích vydělávají miliony! Jak ji to vůbec mohlo napadnout? Vždyť takovýchhle krámků byly po Praze rozeseté tisíce – a i když to tak možná zvnějšku vypadalo, jejich majitelé si navzájem nepomáhali. Naopak. Panovala tam konkurence. Byly to právě tyhle krámky, ne obří supermarkety s nemožně nízkými cenami, které nutily Pepíkovu mámu (i všechny ostatní vietnamské krámkaře) snižovat marži na minimum. Anebo – to taky – zboží cenami radši vůbec neoznačovat, jen ceny držet v hlavě, takže když do obchůdku dorazil „sponzor“ – pozdě v noci a ožralý –, ceny se najednou výrazně zvedly a Pepíkova máma bez mrknutí, jen

s tím svým neproniknutelným „orientálním“ úsměvem, napočítala sponzorovi 120 za flašku vína, která normálně stála 50, i bochník chleba byl znenadání o pár korun dražší. Jen cigarety a tuzemák – životní nutnost nočních návštěvníků, kteří nebyli sponzoři, stály vždycky na desetník stejně. Pepíkova máma byla profík.

Veronika, i když jí ještě nebylo devatenáct, už dávno znala život a ráda se smířila s absencí milionů, hlavně když měli stabilní příjem. I s dlouhými hodinami za pultem se smířila, dokonce i s vietnamskými seriály, které jejím uším stále zněly jako cvrlikání ptáčků nebo cinkání rolniček, ale jejichž „zápletkám“ už začínala rozumět a připadaly jí čím dál tím pitomější. Dovedla si dokonce přestavit, že tady, za pultem, vychová dítě. Dříve se divila, když v nějakém krámku viděla Vietnamku, jak buší do kasy nad hlavou dítěte sotva tříměsíčního, které jí sklouzává z klína, anebo když po obchodě lezl prcek tak dvanáct, možná patnáct měsíců starý a nemotornýma tlustýma ručičkama se pokoušel vytahovat zboží z fochů u podlahy a škubat na něm obaly. Proč s tím děckem nezůstane doma? divívala se v duchu Veronika, copak tohle je prostředí pro dítě? A pak si začala říkat – proč ne?

/4./

Představovala si sama sebe – no řekněme tak za rok za dva –, jak sedí na štokrleti za pultem v mihotavém světle přenosného televizorku, který umí vysílat jen vietnamské programy, a na koleni houpe mimino ne tak docela české a ne tak docela asijské, dítě s nosánkem jako čudlíček a šedýma mandlovýma očima (barvu budou mít po ní), dítě, které budou všichni

obdivovat, až začne lézt po zadečku mezi regály, takže ona mu s nacvičenou zručností bude vytrhávat z ručičky lízátko a bonbónky a čokoládičky, které mu věnují vděční obdivovatelé, a říkat: „Ne, ne, ne, on malej...“ (jméno ještě neměla) „tolik sladkýho nesmí, on je pak z toho hned celej rozjívenej.“ Dítě bude vytahovat zboží ze spodních fochů, trhat na něm obaly a cpát si pytlíky do pusinky, takže jí nezbyde než ve svém krámku (protože tohle už bude její krámeček, Pepík jí ho zařídí) dávat do spodních fochů jen desetakilové pytle rýže v neprůstřelném plastiku a možná brambory ve velkém balení a třeba taky plastické kóbyle...

Tohle všechno si dovedla představit a dovedla si představit i to, jak si ty nekonečné hodiny za pultem, které nevynášejí miliony, ale dá se z nich vyžít, bude zpříjemňovat: svůj krámeček promění v obývací, zvykne si na to, že je to domov, do kterého – co se dá dělat – může kdykoli vstoupit někdo z ulice, ale to ji od představy domova neodradí. A protože byla hodná holka a takovou věc by přece neudělala za zády svého mužského, řekla Pepíkovi, že chce vysadit prášky.

Zatvářil se vážně a starostlivě: „Máš něco s játrama? Chci říct – s ledvinama? Bylas u doktora?“

„Ne,“ řekla, „jen jsem si myslela, že bychom—“

A to byl začátek konce. Veronika věděla – prostě věděla! –, že všichni lidi chtějí děti, děsně po nich touží, chlapi stejně jako ženské, možná víc, a když ti hotový, dospělý tříadvacetiletý chlap se zajištěnou budoucností řekne, že „zatím o dětech neuvažoval“ (a ještě se přitom tváří zároveň nevěřičně a zmučeně, jako by mu místo guláše naservírovala k večeři hovno), znamená to jedno jediné: nechce mít děti s ní. S Veronikou. A jestli s ní nechce mít děti, tak to znamená, že ji nemiluje, že si s ní jenom krátí čas, že využívá jejich služeb, aby mohl v klidu, v pohodě, bez netrpělivosti a nadřžené nervozity čekat na tu pravou.

A ta pravá, to nejspíš bude Vietnamka. Teď jí to bylo jasné. Záhadné orientální úsměvy Pepíkovy mámy (ty, které se jejímu synovi povedly jen občas, záhadné orientálno v něm zřejmě nepřežilo zhoubný vliv barbarské Evropy) – ty záhadné úsměvy jeho matky byly čím dál víc žraločí. Bůh sám ví, co si myslela, když pod záminkou vděčného pohlazení testovala materiál na Veroničině paži drobnou dlaní, jejíž tíha ji po každé zarazila. Už chápala, proč lidi Vietnamce nemají zrovna v lásce. Jsou proradní. Nedá se jim věřit. Jsou tak příšerně, příšerně jiní, že by je za to měli zavřít do lochu. I když se Pepík obléká do hadrů z mnohem lepšího dovozu, než jaký prodává na tržnici, vlasy má vždycky ostříhaný tak, jak je to zrovna v módě, a když postává s vietnamskýma kámošema na ulici a řvou na sebe nejčistší pražštinou, musíte k němu přijít dost blízko, abyste viděli, že není odsud.

Teď konečně to pochopila: tohle všechno, od dlouhé patky s širokým blond pruhem, přes džíny mírně pod zadkem a adidasky, jaký u Ťamanů nekoupíte, až po to frajerský trhnutí hlavou, když říkal: „Se na to vyser, voe.“ nebo „Nekecej!“ – tohle všechno jsou mimikry. On si jen hraje na to, že sem patří. Nepatří sem – a nic mu není jasnější. Tohle je pro něj jen taková hra, zabíjení času. I ona je jen hra.

Veronika nebrečela. Nespustila stavidla a nikdy mu nic nevyčetla. Pokrčila rameny a dál poslušně dobala prášky. Všimla si, že teď ji Pepík kontroluje – dívá se, kolik v platíčku ubylo pilulek. Bylo by snadné ty malinké tabletky topit v záchodě nebo rozdrcené schovávat do smetí. Ale nedělala to. Poučila se. Pochopila, co je Pepík zač, a přistoupila na jeho hru. Bydlela u něj a neplatila nájem, spala v jeho náručí, v té jemné, vzrušující, blízce-cizokrajné vůni, která jí přivolávala sladké sny – a vyčkávala.

Trpělivě, beze strachu, hladu a nervozity čekala na toho pravého.

„Co piješ? Pivo? Víno? Whisky? Bílý? Červený?“

Když se s ním seznámila, uvědomila si s nečekanou silou, jak se jí Pepík vyplatil.

Amechi nemluvil česky. Bavili se limitovanou angličtinou – limitovanou ze strany Veroniky, samozřejmě, ale ne až tak moc, jak mohla čekat vzhledem k trojce z AJ na maturitním vysvědčení. Pepík ještě netušil, že se něco stalo, nejspíš na ni čekal s večerí, a Veronika už k němu cítila prudkou, téměř nostalgickou vděčnost, jako k dávno zesnulému dědečkovi, který ji kdysi učil číst. Smolila anglické věty s překvapivou lehkostí, nadnášená vědomím, které jí vstříklo do hlavy trojitou dávkou endorfinů: jo! Tohle je ten pravý! Na tohohle jsem čekala!

Amechi ještě nestačil doopěvovat Veroničinu krásu (Má dlouhé vlasy – neviděl, jak se jí třepí konečky, už dlouho nezastřížené. Má nádhernou, nádhernou, nádhernou postavu – Veronika věděla, že v tomhle ohledu to s ní není tak špatné, ale stejně ji rozechvěly Amechiho kradmé pohledy vysílané k její zadnici, jedinému místu na Veroničině fyziognomii, se kterým by podle slov bývaláků stálo za to něco udělat. Je prostě „good woman“ – tím si už vůbec nebyla jistá, ale pokud jí to bude dost dlouho opakovat, třeba tomu uvěří.) – a ona už nenápadně srovnávala svou bledou kůži, ještě bledší než obvykle (ve vietnamském krámku se člověk neopálí), s jeho... ne doslova černou, ale propečenou, jako dalamánek, když ho necháte o chvíli déle v troubě – a představovala si, jakou barvu budou mít jejich děti. Žemlovou? Tak něco. Ta barva se jí zamlouvala. Dostala na ni chuť.

O budoucnost se nemusela bát. Amechi měl spoustu prachů. Spoustu. Přesně takhle jí to řekl, hned ten první večer, co se seznámili: „O budoucnost se nemusíš bát. Mám SPOUSTU, SPOUSTU prachů.“

Vůbec o tom nepochybovala. Byl navlečený do džínů značky Diesel, které shodou okolností zrovna před týdnem viděla v jednom obchodě na Václaváku a stály přes tři tisíce – a pod límečkem polokošile (značku nepoznala, ale byla nová a nažehlená) mu vykukoval tááákhle tlustý řetízek z pravého zlata. I na zápěstí měl zlatý náramek, nádherně kontrastoval s barvou jeho pleti, a na ruku tři masivní zlaté prsteny. Veronika sáhla do úspor, které si za ty skoro dva roky, co utekla z domu, našetřila, pronajala byt, nastěhovala k sobě Amechiho a vysadila prášky.

/6./

Když byla v osmém měsíci, nejspíš by vybírala popelnicce, kdyby jí v tom buben nebránil. Úspory docházely – jak na potvoru zrovna teď, když musí počítat s tolika výdaji –, a v obchodě s hadry pro mladé s názvem Dobrej vohoz, kde nějakou dobu dělala načerno, byla už delší čas persona non grata: holku s panděrem, ať už od žravosti, nebo od sviště, šéf nemohl potřebovat, plaší zákazníky. Na sociálce jí řekli, že ano, má nárok na dávky, ať si přijde s rodným listem dítěte a dokladem o příjmech svých a manželových. Zkusila zajít za otcem, ale taky ji mohlo napadnout, co z toho vzejde: ze smradu bytu, ve kterém vyrostla, se jí dělalo nanic. Právě proto, že v něm vyrostla, by jí ten pach přece měl být blízký – a co je blízké, má být příjemné –, ale dopadlo to přesně

obráceně: z té pestré mozaiky cigaretového kouře se jí dělalo nanic. (Držel se tu smrad z kouře staršího, než byla ona sama, smrad všech cigaret, co fotr vyhulil, když byla malá, když dospívala, zdálo se jí, že dokáže rozlišit zastydělý kouř těch cigaret, co k nim ucucával cuba libre, těch, co k nim míchal rum s limonádou, a pak i těch, co už tuzemák ředil jen vodou z kohoutku, aby ho nepálil v krku... Byl tam smrad všech těchhle cigaret a pak ještě těch, co je fotr, když už byla pryč, zapomněl zamáčknout v popelníku a filtr zvolna doutnal, a potom ještě i téhle, dnešní, kterou držel, když otevřel dveře, mezi pokrčeným ukazováčkem a pokrčeným prostředníčkem, v tom křivičném věčku hnědém od nikotinu a vrásčitém jak stará Indiánka, v tom věčku, tak navyklém na dotek cigarety, že se muselo cítit jako nahé v tom krátkém okamžiku mezi tím, co otec típnul jedno cigáro a zapálil si druhé... Tenhle gang nikotinových smradů se spiknul proti ní a malému, slepil se ve směs hutnou jako slzný plyn, jí to vechnalo slzy do očí a přetáhla si přes pusku rolák.)

Otec si s ní povídal docela mile, uvařil jí kafe, ten svůj smrdák, který, jak si stěžoval, teď už nebýval takový co předtím (lógr se pořádně neusazoval, kafe bylo podřadný, blbě umletý a mohla za to Brusel) a ona s překvapením zjistila, že otec skutečně hovoří na ni, dnes už ano. Dřív k ní směřoval jen příkazy a nařízení, stížnosti si brumlal pro sebe, nečekal, že mu odpoví, nečekal, že ho bude poslouchat, byla moc „malá“. Teď pro něj byla dospělá – a obracel se k ní. Byly to tytéž stížnosti, ty samé věty, ta samá slova, ale přece jen se v čase trochu změnila, otec se naučil (Od koho? Z televize? Kámoše přece neměl...) pár dalších perliček, kterými svůj projev oživoval. Dnes, jak se zdálo, se před svou dcerou obzvlášť snažil blýsknout a nejen že pořád skloňoval Brusel – bez Brusele, v Bruseli, s Bruselí, zjevně podle vzoru prdel, to dřív nedělal, ale přidal si k tomu i Strašpurk: každé cigoš se

dnes jezdí soudit s bílejma do Strašpurku, jó ve Strašpurku daj i vrahovi metál.

Veronika dobře věděla, jak se otcovým výlevům bránit – stačilo ho nevnímat –, jenže to bývalo v dobách, kdy se neobracel přímo k ní, nelísal se k ní jako pejsek tím svým spíláním a nečekal pochvalu za každou nadávku, o níž si myslel, že je neotřelá. Veronika seděla za stolem, myslela, že se zadusí – z jedné strany ji přidušovalo dítě, z druhé pachy jejího dětství obohacené o přítomnost, lžičkou, na které se, co tu nebyla, vytvořila nějaká divná, podezřelá krusta, líně míchala chladnoucí kafe, (marně) se pokoušela potopit pár blbě umletých škuranu z Brusele, které si odmítaly sednout na dno k lógru – a několikrát to zkusila: „Tati, víš, já jsem teď na tom dost–“, „Neotravovala bych tě s tím, kdybych–“, „Doufala jsem, že v týhle situaci bys–“, ale nikdy tu větu nedořkla.

Nevešla se do téhle místnosti. Oblaka kouře se nerozestoupila. A otec monolog nepřerušil.

Když se pak venku zhluboka nadechla čerstvého smogu od pražské magistrály (otec bydlel poblíž Nuseláku), vyvrkla se jí pod botou dlažební kostka a v nártu jí bolestivě křuplo. Právě včas, aby to mohla svést na úraz, protože zamáčkla dvě slzy kloubem prostředníčku a vysmrkala se. Ne, ona nedovolí těhotenské hormonální houpačce, aby z ní udělala ubrečenou krávu. I když měla panděro, že by jí ho mohl závidět i Buddha nebo štamgasti z hospody U Tlustopřda, i když se sotva valila, prohnutá v kříži, aby se nepřeklopila, a už delší dobu si neviděla na palce u nohou, otec si za celou dobu návštěvy neráčil všimnout, že je těhotná.

V zoufalství zajela do krámku za Pepíkem, byl tam, jak doufala. Prohlédl si ji od hlavy k patě smutnýma mandlovýma

očima (tvarem i barvou) a dal jí dva tisíce. Na podlaze mezi regály sedělo dítě tak osmi nebo desetiměsíční, vytahovalo zboží z fochů, strkalo si je do pusy a oslintané je odhazovalo. Matka nebyla v dohledu. Veronika se lekla – ale ne, to bude někoho z příbuzenstva, on by to přece nestihl. Ledaže by už když byli spolu...

Řekla: „Moc dík!“ a vypadla. Další místo, kam se nechce vracet.

/7./

Veronika se sesula na štokrle v kuchyni, oběma rukama se chytla za břicho bezpečně položené na kolenou a zasnila se. Hormonální houpačka, která v posledních měsících zaháněla její nálady do extrémů, se právě sunula k manické fázi a ona by snad radostí tančila, jen kdyby se nebála, že si tím způsobí předčasný porod. Celá se drobně roztřásla, něžná, nadýchaná rozkoš jí vystřelovala do palců u nohou, do kořínků vlasů. Byla to rozkoš z vědomí, že uvnitř v sobě, hluboko, má chlapa, SVÉHO chlapa, úžasného, nádherného chlapa, kterého miluje a který určitě miluje ji, jen jí to zatím neměl možnost říct, a tak jí to dává najevo svými pohyby, způsobem, jakým se v ní hýbe, mele se v ní tak, že ji to občas skoro bolí, ale je to krásná bolest, nádherná. Veronika si přála, aby to nikdy neskončilo, nemohla se dočkat, až z ní vyjde ven a ona ho celého zulíbá, od hlavy k patám, olíže si ho jako kočka kotě, nemohla se dočkat, až se jí přisaje k bradavkám, které už teď byly naběhlé a celé bolavé nedočkavostí. Veronika nosila v peněžence jeho fotku, jak si v ní hoví, ráda si připlatila sedmdesát korun, aby jí ho vycvakli. Amechimu ji

neukázala. Amechi projevil radost, že má – teda, technicky vzato, bude mít – syna, a tím to pro něj končilo.

No, aspoň že se snažil, teď když Veroniku jednou provždy vyhodili z Dobrýho vohozu. Šéf si zásadně nemohl dovolit zaměstnávat šeredný holky, uhrovatý holky, tlustý holky – a Veronika teď byla extra-ultra-super-tlustá, převažovala se dopředu, břicho by mohla vozit na trakaři a při každém vydechnutí tak trochu funěla. Zpočátku se mu líbila, dokonce ji tak trochu balil a nechával ji zkoušet si hadry, dokonce ji k tomu vyzýval – snad aby se mohl dosyta vynadívát, jak vypadá ve spodním prádle (ani ho nenapadlo se obracet a převlékat se v kabince – to bylo pod důstojnost prodavaček). Pak vyrážel: „No teda!“, „Jo! Dobrý!“, „Sekne ti to!“ nebo „Fakt šitý na tělo!“ a podobné intelektuální medy, ale jakmile začala ztrácet míry vyhladovělé krejčovské panny, byť vycpané na těch správných místech, šéf ochladl, a přestože přece po celou dobu dělala načerno a nikdy ji ani nenapadlo dožadovat se řádné smlouvy, vyčetl jí, že ho podvedla a „teď mu bude rodit“. Měl oko jako ostříž. Ani doktor by na ní ještě nepoznal, že je těhotná – vždyť to sotva věděla ona sama – šéf už to věděl a začal počítat, kdy ji bude muset vyrazit, aby mu neplašila zákazníky (protože on přece tlustý, šeredný, uhrovatý a tak dál holky nezaměstnává, nemůže si to dovolit).

Teď se Veronika musela smát, když si vzpomněla na toho blbce. Kdyby ho potkala před Amechim a kdyby byl volný anebo by si mohl zařídit, aby byl volný pro ni... no, není vyloučené, že by to s ním zkusila: vypadal, že by ji dovedl zabezpečit. Jenže to Amechi taky...

Z Veroniky sedící na štokrleti v kuchyni, s oběma rukama na dítěti, vybublávaly kaskády smíchu. Později – když už Ikennu držela v náručí, pochopila, že to nebyly hormo-

ny, byl to on, její syn, kdo se v ní tak chechtal. Chechtal se, protože z toho ještě neměl rozum – anebo proto, že chápal něco, co dospělí už dávno nechápou. A tímhle zenovým (či jakým) moudrem Veroniku zevnitř nabíjel. Když zrovna spal anebo neměl důvod být šťastný, Veronika zamačkávala slzy kloubem prostředníčku a hudovala na hormony. Neměla mnoho důvodů k radosti. Chechtáky docházely. Výbavičku pro dítě sehnala jen díky maminkovským spolkům, kterých byl plný internet: když jste potřebovali chrastítka, dupačky, kočárek, dokonce i pleny nebo prsní pumpičku, vždycky se našel někdo, kdo se toho zrovna potřeboval zbavit nebo to aspoň střelit za babku – a nájem byl sice zaplacený, ale nevěděla, kde vezme na další. Dvě tisícovky od Pepíka schovala do piksly od kakaa a tu strčila hluboko do kredence, co nejvíc dozadu, rozhodnutá vytáhnout je, jen když nastane opravdový průser. Až totiž nastane, nikdo jí nepomůže. A ze všech nejmíň vlastní manžel. Protože Amechi...

/8./

Amechi měl pozoruhodné povolání. Takové pouliční. Lepší než překupník, ale jen stupeň nebo dva nad překupníkem.

Vodil cizince do bordelů.

Ne, nebyl to tak špatný džob, a když jste v tom uměli chodit, docela vynášel. Nadržených cizinců, kteří si přijeli do Prahy zahřešit a nevěděli, kde začít, aby je nějaký vykuk nenapálil, se dalo najít dost. Amechi šel hlavně po Anglánech. Uměli anglicky – mnozí lépe než on sám, na rozdíl od Amíků –, mívali v sobě takovou tu lehce nadřazenou bodrost kolo-

niálních úředníků, kteří to s domorodci umí, oslovují je „brachu“ a ani se nad ně nevyvyšují, ani je nepoučují, protože přece každý ví, jak vysoko jsou jim nadřazeni. Líbilo se mu, jak jsou nekontaktní: neobjímali ho a nelíbali jako Američani, nepleskali ho po zádech jako Australani. Neomílali pořád dokola, že oni nejsou z USA, jako Kanadani. Angláni se mu líbili. Ty jejich vyholené hlavy! To jejich tetování! Ti kouzelně vyvedení hadi, co jim stydlivě vykukovali zpod rukávů, modří, červení, zelení, ty květinové ozdoby, které jim oplétaly paže a možná – nejspíš – je tak trochu oblékaly. Do jiné, lepší, barevnější kůže. Protože Angláni se styděli, když byli vysvěceni – a když je vodil do bordelů, kde se, pokud měla ta výprava splnit svůj účel, aspoň částečně svléknout museli, bývali v rozpacích už půl hodiny předem. Styděli se za svá těla – i ti nádherní, ti možná ze všech nejvíc – a styděli se za své prohřešky. Styděli se taky, že jdou do bordelu, a tak se na to napili – a pak se zase styděli, že pijí, častovali Amechiho nesčetnými pivy a měli radost, když si přihnul s nimi, když jim tím dokazoval, že je to v pořádku, že i on je jeden z „brachů“.

(A bude je svou barvou ochraňovat. Někdy si říkal, že s bílým by tam nešli.)

Bývalo to skvělé povolání, vodit Anglány do bordelů. A když s tím začal, vynášelo to. Šlo tu jen o domluvu a kapku drzosti – snad právě té správné africké drzosti, protože tohle povolání nikdo jiný než Afričani neprovozoval. Chtělo to možná trochu cviku (museli jste rozpoznat ty pravé, ze kterých něco kápne, a nezdržovat se bezvýsledným otravováním jiných), ale Amechi, zdálo se, měl tohle v krvi. Nejenže poznal, kteří z cizinců zmateně bloumajících po centru chtějí jít do bordelu. Rozpoznal dokonce, který z podniků, s nimiž má „smlouvu“, by se jim mohl zalíbit, a vodil je ke Košaté lípě, do Šestatřicítky, do Q-klubu a do Rozkoše, což striktně

vzato nebyl bordel, byl to noční klub, ale pokud vám nevadila moderní hudba otřásající celým barákem, mohli jste se takovými nenápadnými, (ne tak docela) tajnými dvířky protáhnout do (ne tak docela) tajné části domu a tam už bordel byl. Takový neoficiální, i když zdaleka ne tak tajný, jak by si přáli jeho provozovatelé, a taky tam byl neoficiální hodinový hotel, to kdybyste si na parketu pod stroboskopem našli holku. Byly mezi nimi, na tom parketu, i profesionálky, přirozeně, ale ty už sis musel najít sám, tam Amechiho kompetence nesahala. Amechi vás dovedl jen ke dveřím a shrábnul za to prachy.

V tomhle spočívalo další velké plus všech Angličanů. Platili. Když Amechi krčil rameny, div si je nevykloubil, když klopil zrak s takovou snaživostí, až to vypadalo, že kontroluje, jestli chodník přece jen není dlážděný zlatem, když říkal: „Ne-ne-ne, platit mi nemusíte, jsem rád, že jsem vám mohl pomoci,“ nevěřili mu.

Možná že národ Shakespearův rozpoznal jeho přehrávání, jeho herecký výkon i na ochotníka mizerný, a možná, že je pouze příliš bolel stud a prachy jsou na každou bolístku nejlepší flastr. Často mu s omluvným úsměvem vrazili do dlaně pětistovku, tisícovku i víc (neznali hodnotu českých peněz, byly to pro ně jen barevné papírky, za které tady, ve východní Evropě, koupíte laciné pivo) a až pak přešli k pultíku s recepčním, který jim řekl, že vstupné do tohoto podniku činí 1 000 Kč na osobu. Angláni nemrkli okem. Nepočítali, kolik je to v librách. Vytáhli šrajtofle a poslušně zaplatili. Někteřým to jen připomnělo, jak ubohou hodnotu tu mají peníze, a ještě něco dali Amechimu, než se protáhli dovnitř. Už teď se cítili provinile, už teď na bebíčka přikládali prachy.

Jo, Angláni byli uznalí. Tam, kde by vám Němec strčil dvacku (protože za víc podle něho vaše služby přece nestojí) a Američan by vám nedal nic (vždyť jste přece jeho kámo-

ši! Tak co by vám platil!), Angláni platili. Amechi je měl moc rád.

Jakmile byli pryč, zaplatil Amechimu recepční. U Lípy a v Rozkoši celé „vstupné“, v Q-klubu a Šestatřicítce polovic, ale do těch to zas bylo blíž od centra, kde Anglány chytal, a nehrozilo takové nebezpečí, že mu je přeberou jiní.

Tohle byla totiž metla všech lapačů. Ne konkurence. Ne lidi jako vy, slušní a zdvořilí, kteří brouzdají Prahou a hledají své zákazníky. Proti takovým Amechi nic neměl – vždyť zákazníků bylo dost, stačilo je vyhmátnout. Za celou dobu se mu nestalo, že by k jedné skupince dobordelochodců zamířili dva průvodčí naráz. Průvodčí byli v pořádku, s těmi se dávno smířil. Zato s přebírači – s těmi se nesmíří nikdy. Přebírači, to byli hyeny, supové mrchožrouti užírající kořist lvům. Přebírač se vynořil odnikud, zrovna když se nadrženi turisté pod Amechiho velením pinožili na místo, které jim určil, a začal na ně pokřikovat, tahat je za lokty, obracet jiným směrem. „Ne! Ne! Ne!“ volal. „Nechodte, kam vás vede on! Tam je to blbý! Blbý! Blbý! Pojdte se mnou, já vám ukážu daleko lepší místo–“

Přebírači obvykle nebyli úspěšní. Aspoň ne tak, jak by si přáli. Jen málokterý zákazník je uposlechl, Amechiho opustil a jak blbá ovce odešel s nimi. Obvykle způsobili pouze zmatek. Zákazníci se zastavili uprostřed chodníku (nic nepomohlo Amechiho pobízení ke spěchu) a nechápavě zírali z jednoho černocho na druhého. Netušili, vo co gou. Nenapadlo je, že by snad jeden černocho mohl kazit kšefty druhému, vždyť vypadali skoro stejně. A vyměnili si i pár slov tím svým jazykem, jak se zdálo. Zákazníky nenapadlo, že by snad mohli jít o obchodnický spor. Napadla je spousta jiných věcí. Třeba že jsou spolu spolčení, chystají se je někam odlákat a tam je okrást. Ne, obvykle s tím druhým černochem neodešli. Jen přestali následovat Amechiho a radši dál, ztracení, bloumali městem, než by se mu svěřili do péče.

Jo, přebírači, ti byli nejhorší. Amechi nechápal, proč se tak chovají. Proč si sami nenajdou zákazníky? Vydělali by víc! (A nekazili kšefty krajanům, kteří by se jim pak mohli pomstít...)

Amechi přebírače tak strašně nenáviděl, že si každého pečlivě zapamatoval, vyráběl si z nich v hlavě kartotéku. Nejvíc mu pil krev Onyebuchi. Říkal si sice Kingsley, ale Amechi vypátral jeho pravé jméno a vypálil si ho do mysli. Onyebuchi byl prostě kretén. Ověšený zlatem jak pitomec, v drahých značkových džínách, podobně vysoký jako Amechi, podobné barvy pleti. Stačilo, aby jedinkrát otevřel hubu, a bylo jasné, že jsou krajané, skoro sousedi – zaručeně byl ze státu Imo. Co tady hledá, v Bílé zemi, proč, vůl, nezůstal v Africe, ta hlava kokosová? Onyebuchi se pohyboval elegantně kulhavým krokem nepovedeného gangstera, na všechno říkal: „Yeah, man!“, „Fuck, man!“, „Shit, man!“ (strávil prý pár let v USA, ale kdoví, jestli) a vždycky se vynořil odnikud, pokaždé jinde, takže Amechi nemohl ani upravit trasu pochodu, aby se mu vyhnul, načež začal jeho klientům podrážet nohy, tahat je za paže – a obligátní řev: „Nechodte s ním! Já znám daleko lepší místa! Zavedu vás tam!“ promíchal s pár zaručeně americkými výrazy, protože ten pabl Onyebuchi nepoznal Angličana od Amíka. Zkazil takhle Amechimu pěkných pár obchodů. A tak Amechimu nezbylo než se mu mstít. Plížival se rychlým krokem Prahou, vyčíhal si Onyebuchiho lovecké trasy (ne že by je neměnil, hajzl mizerná, ale Amechi byl na něj příliš chytrý), a když ho načapal, jak poskakuje jak kozel (kulhavý americký kozel!) kolem skupinky cizinců a naviguje je svým směrem, vyřítil se Amechi odnikud, vrhl se ke skupince, tahal Onyebuchiho kunčofty za hnáty a volal svou nejlepší američtinou: „He no good, man! Don't come with him, man! Come with me, man! Shit, man! Fuck, man!“ (Celé to byla pitomost: stejně je mohli dovést jen do těchhle čtyř.)

To dělal tak dlouho, dokud neutekli. Ani jednou mu kunčofty nepřebíral, to je fakt, ale pokaždý mu zkazil kšefty.

To měl za to, ta hlava kokosová. Tihle přebírači byli jedna pakáž.

A přibývalo jich.

Nemluvě o tom, že v poslední době se kromě kokosových hlav začali zjevovat policajti. Ti kazili kšefty ještě hůř. A nešlo se jim pomstít. Byli tak protivní, že Amechi na policajty vůbec nechtěl myslet.

/9./

Když jí do porodu zbýval sotva týden a Veroniku začalo napadat, jestli se na ultrazvuku nespletli a ona nečeká mamutí mládě, dole u vchodových dveří někdo zazvonil.

Bylo to divné, protože bylo osm večer a na zvonek OKEKE/BEDNÁŘOVÁ zvonívali jen pošťáci, zbloudilí instalatéři a obchodníci-lovci důvěřivých babiček, a ti všichni chodívali ráno nebo v brzkém odpoledni. Veronika se dvakrát zeptala: „Kdo je?“, ale kromě chrchlání interkomu stejně nic neslyšela, tak stiskla bzučák a ještě pronesla do éteru: „Druhý patro vpravo.“ Měla si dát víc pozor.

U dveří stála holka. Kolik jí mohlo být? Šestnáct? Sedmáct? Rozhodně ne víc než devatenáct, i když měla ve spodním rtu kovadlinku, zřejmě profesionálně píchnutou, a Veronika pochybovala, že by jí profesionál spodní ret píchnul, dokud jí není osmnáct. Shlížela na holku zpoza mamuta a životní zkušenosti svých dvaceti let a řekla: „Co je?“

Dívka neodpověděla. Skrčila jedno koleno po druhém, shýbla se a rozšněrovala si boty. Byla pružná jako prut, jako

done dávna Veronika. Kdepak by to teď dokázala? Když se chtěla zout, musela namáhavě usednout na štokrle, namáhavě tu operaci provést a pak se namáhavě zvednout. Nosila radši už jen boty, které se daly odkopnout.

„Co je?“ opakovala.

Dívka se s omluvným pokrčením ramen protáhla přes práh. Sundala si bundičku (měla pěknou, koženou, s nějakou reklamou) a pověsila si ji na věšák. Pak řekla. „Jsem těhotná – víte?“ A rozbřečela se.

Celá se otřásala pláčem, kovadlinka ve rtu poskakovala a drkotala o zuby. Veronika potlačila reflex ji obejmout a utěšovat.

„A – proč s tím chodíš... k nám?“ Nedovedla jí vykat.

Dívka k ní zvedla usazené oči (řasenka se jí nerozpila, je to slušná značka... anebo že by ty kartáčky řas fakt byly její vlastní?) – a už nemusela nic říkat. Veronika se chytla za dítě a najednou přesně, PŘESNĚ věděla, co musí udělat.

Nevyptávala se už na nic. Nechtěla, nechtěla, nechtěla nic vědět, doufala jen, že holka nezačne vykládat podrobnosti – jak jí to Amechi dělal, jak se tvářil, jak vzdychal, zepředu-zezadu, vestoje-vkleče. Jestli byl zkušený. Zůstala klidná. Chlap, kterého vzpírala v břicho, jí dával sílu.

„Necháš si to vzít,“ oznámila jí.

Dívka přikývla. Hřbetem ruky si otřela nos, otřela si oči (řasenka se jí pořád ještě nerozpila). „Já totiž,“ řekla.

„Ty na to nemáš,“ oznámila jí Veronika. „Ty nemáš na portat.“

„Myslela jsem, že,“ řekla holka. Skousla si spodní ret, dost hrůzostrašná operace, kovadlinka se jí vysouvala a zasouvala, jak si s ní pohrávala jazykem. Spojení měkké vlhké sliznice a lesklého tvrdého kovu jí připadalo děsně nemravné. Mamut jí kopl.

„Počkej tady!“ přikázala dívce. Pak zašla do kuchyně a otevřela kredenc. Vzadu za hladkou moukou, krupicí a špageta-

mi v pytlíkách, dobře ukrytá pro případ krajní nouze, čekala dóza se dvěma tisícovkami.

Tohle byla nouze nejkrajnější.

„To by ti mělo stačit,“ řekla Veronika. Sundala koženou bundičku z věšáku a podala ji dívce. Pak jí, jednu po druhé, pěkně narovnané a všem na očích (rozmyslně a hrdě a pomaloučku, tak jak platíval Amechi) podala tisícovky.

Dívka se dívala na bankovky. Rozpačitě je od ní převzala. Nepoděkovala.

„Já jsem Helča,“ řekla skoro šeptem. „Helena.“ Veronika ji – víc břichem než dlaní – vyšťouchla do chodby a zavřela dveře. Nechtěla vidět, jak pružně se shýbá pro boty.

/10./

Amechi dorazil nad ránem. Čekala na něj. Přisral se napůl opilý, slyšela ho, už když byl o patro níž. Čichala ho. Cítila ho. Chutnala ho ve vzduchu, protože s sebou přitáhl smrad chlastu a cigaret. I když tvrdil – samosebou – že při své práci nepije. (Veronika věděla své.) Ale věřila mu, že nekouří – přesto s sebou pokaždé přitáhl prohulenou směs pachů, které ji děsily... Nedá se říct, že jí připomínaly prouzený, alkoholický smrad jejího dětství a dospívání, to ani ne. Tohle byl smrad lepších cigaret a nebyl zatuchlý, v klubech a hospodách dneska už větrali a leckde měli odsávání. Přesto ji děsil. Tušila, že by stačilo začít šetřit za značku, pár týdnů neotvírat okna – a bude to tu: ten zažraný smrad, který nenáviděla (a nechápala teď, jak v něm mohla vyrůst a nepřijít o rozum). Veronika se nikdy nenaučila kouřit.

Tohle všechno s sebou Amechi přitáhl a taky spoustu zubatých úsměvů, když zjistil, že jeho žena nespí, a taky spoustu kravin, když chtěla vědět, kde má peníze.

Zeptala se ho docela mírně: „Vid', že jsi chlatal? Vid', že jo?“

Za deset měsíců, co se znali, se Amechi přiučil česky.

„Já neklatal! Ne-ne-ne!“ zamečel. „Já neklatal!“

Uniklo mu, že v levé ruce dosud drží nedopitou láhev červeného.

(Držel ji ležérně, elegantně, dvěma prsty, jak to uměli jen frajeři, zřejmě se chystal dopít poslední lok a odložit ji někam, odkud je ona pak sbírala a vracela do samoobsluhy, když byly vratné, protože ty tři kačky, které za ně obdržela, potřebovala na základní věci, a ty, co vratné nebyly, házela do kontejneru.)

Láhev už musela být skoro prázdná, když s ní tak lehce pohupoval, asi se chystal vycucnout z ní poslední lok a někam ji odložit – na náhodné místo, jak vyzozorovala: nacházivala totiž po ránu flašky od vína, piva i tvrdého (Amechi nebyl vybíravý) tu na kuchyňské lince, tu za záchodovou mísou, tu vedle postele – vždycky postavené, nikdy naležato, odložené sice náhodně, ale starostlivě, aby se nerozlily, když v nich přece jen pár kapek zůstalo.

Ta, co měl v ruce, se od ostatních v ničem nelišila – byla to jedna z těch, které Amechi (nikdy ne ožralý, to ani náhodou!, vždycky jen v příjemné náladičce) donesl domů nejspíš každý den (nikdy to nepočítala). Pravděpodobně každý. Ne, nemohl tu flašku zahodit dole do kontejneru. Nemohl ji ani – se stejnou pečlivostí – dozunknout a odložit třeba u domovních dveří. Nebo na schodech. On tuhle flašku k cestě domů prostě potřeboval, musela ho vést celou cestu, od bůhvíčeho, co prováděl kdesi v baru nebo na ulici nebo v parku nebo možná (jak to mohla tušit?) v nějakém cizím bytě, až do bytu

rodiny Okekeů. Nešlo to jinak. Amechi bez flašky nevydržel, neušel by bez ní ani dva metry. Kdyby ji neměl, možná by se vůbec domů nevracel: Veronika to chápala a neříkala nic.

Jenomže to ho neviděla, jak rozverně vchází do dveří a v levé ruce pohupuje flaškou.

Cosi se v ní zařalo.

Ne, nevyrvála mu ji. Sáhla po jedné z těch, co stály v rohu kuchyňské linky a čekaly – až je ona, Veronika, odnese, kam patří.

Samu ji překvapilo, jak mrštně se po ní natáhla.

Stoupla si na špičky (výkon, o který se už nejmíň měsíc nepokusila), rozpráhla se a vši silou ho majzla do hlavy.

„Au!“ zaječel Amechi, upustil láhev (Ano! Bylo to červené a ještě ho tam trochu zbývalo, po dlaždičkách se šířila karmínová louže...), loktama si zakryl tlamu a dlaněma obličej. „Co... co... wetin?“

„Tak Helena,“ pronesla Veronika a znova zdvihla flašku. „He-le-na!“ zařvala.

„HE-

LE-

NA!“

Bila ho do palice ve valčíkovém rytmu a tancovala kolem něj, dokud nepadl k zemi. „HE-LE-NA!“ Zřítíl se rovnou do vinné kaluže. Zdálo se jí to jen, nebo do rozpité rudé od vína přitékal další pramínek, světlejší a hustší?

Rozbila mu hlavu.

Pak zavolala 155 a klidným, věcným hlasem vysvětlila operátorovi, že a proč potřebují záchranku. „Bude to chvíli trvat,“ řekl. „Je čtvrtek.“ Doslova slyšela, jak operátor pokrčil rameny.

Veronika netušila, jak by pozdní příjezd sanitky mohl souviset s tím, že je čtvrteční noc (vlastně už páteční ráno), ale neptala se. Škrundavému tichu, které nastalo, když operátor zavěsil, oznámila, že je to v pořádku.

Nakonec čekali jen čtyřicet minut. Amechi už stál, trochu vrávoravě, a k rozbité lebce si tiskl ručník. Měl smysl pro barvy, pro dramaticklost. Vybral si bílý ručník – a teď jím elegantně prosakovala krev (a možná taky víno).

Moc, moc, moc, moc pěkné, říkala si. Vážně se jí to líbilo.

V sanitce jí praskla voda. Možná to bylo z rozrušení, možná tou hnusnou stoličkou, na kterou ji přinutili usednout a na kterou se sotva vešla. Možná se jejímu chlapovi zdálo vhodné právě teď ohlásit svou existenci. Sama nevěděla, že se to stalo, nebolelo ji nic. Snad by ani nepoznala, že z ní něco teče, kdyby saniťák, co právě „stabilizoval“ jejího manžela nataženého na nosítkách, vyčítavě nezačenenichal.

„Šišmarjá!“ zabručel otráveně. „Paninko, co nám to děláte?“ Myslela, že dnes „paninko“ říkají už jenom instalatéri.

/11./

Porod si představovala docela jinak. Vlastně si ho možná vůbec nedovedla představit. Jen se těšila na svého chlapa, až z ní vyleze. K čemu jí to bylo, že navštěvovala „přípravný kurz pro nastávající maminky“, do kterého ji uvtala jedna kačena z internetu? Na tohle připravená nebyla. Kdyby ji na TOHLE někdo chtěl připravit, musel by ji dvakrát denně slisovat parním válcem, nasadit jí španělskou botu, vplést ji do kola. Ta unuděná nervozita nemocničního personálu, který ji oslovoval „maminko“ asi tak, jako staří obšousti oslovují všechny dívky „kočko“, protože kdo si má pamatovat, jak se ta která jmenuje. Ten otrávený hlas, jakým ji napomenul doktor („Nemusíte nám tu takhle řvát! Tak hrozný to snad není!“), jako by tohle

nebyl porod, narození jejího dítěte (proboha!), ale nějaké přebory v neřvaní, a on jí pískal fauly. Ta netrpělivost, s jakou se rozhodovali (nad její hlavou, za jejími zády), jestli zavést do hrdla prostaglandiny, „protože už jí to nějak dlouho trvá“.

Ty dlouhé hodiny (zdálo se jí – bylo fuk, jestli je to jen pár minut), kdy ji nechali docela o samotě, protože „nejste tu sama, my máme plný ruce práce, víte?“ Jak to, že nebyla sama, byla sama!

A konečně ten údiv, když z ní – nakonec přece jen přirozenou cestou, jen s nastřihnutím hráze – vyndali jejího chlapa. Až na to, že teď už to nebyl její chlap. Byl to pomačkaný rudý uzlíček s vráscitou lysou hlavou, na který sestra (nebo kdo), zdálo se Veronice, nepřirozeně dlouho zírala a myslela si své, dokud neřekla: „No to jo! Takovýchle děti jsou vždycky velký!“

„Takovýchle?!“ vykvikla Veronika, ve které se náhle všechno zbouralo. „Takovýchle? Co tím myslíte?“

Ale možná, že to říkala jen v duchu, protože jí nikdo neodpověděl. Div jí nevyčetli, že jim neřekla, že rodí „takovéhle“ dítě – pravda, nechala si dívčí jméno, protože blbá matrikářka na radnici si umanula, že nemůže být „Okeke“, pouze „Okekeová“. A ona musí řešit jedno po druhém, ne všechny problémy naráz. A tak zůstala Bednářová. Možná si mysleli, že má „takovéhle“ dítě za svobodna. Otec se v porodnici neobjevil. Právě mu na chirurgii smontovávali hlavu.

/12./

Osmý den po narození Ikennu pokřtili. Nechtěla to, nechtěla ho máčet do vody ani čímkoli kropit, ale Amechi tvrdil, že pokřtěný být musí.

Teda... on to vlastně ani netvrdil, on to předpokládal a diskutovat se s ním nedalo. Naštěstí ještě než začala hledat kostel (na netu, samozřejmě), Amechi ji tvrdě usadil: „V Praze přece žádný kostel není!“

„No moment,“ spustila ateistka (nebo snad agnostička?) Veronika, napružená jak lvice před skokem. „V Praze že nemáme kostely? Máme tu...“ a začala vyjmenovávat ty největší. To Pražanda se v ní vzbouřila – její manžel, ten, co umí vyrábět jen „takovýhle“ děti, bude pomlouvat stověžatou matičku? Začala mu to opřekot vysvětlovat, ale Amechi ji nenechal domluvit. „Nemáte tady POŘÁDNÝ kostely. Takový, co bych do nich chtěl chodit.“ A ukázal jí fotku „pořádného“ kostela, do kterého chodíval v Nigérii: viděla polorozpadlou dřevěnou stodolu z nehoblovaných prken, snad kdysi obílených, před kterou stálo hafo lidí, chlapi v křiklavých košilích, děti navlečené do volánků, že se sotva hýbaly, ženské s barevnými rozhlednami na hlavách, snad to byly turbany, snad okřídlené čepce. „A kdo to kdy slyšel,“ pokračoval, „křtít děti v kostele? Křest má být přece doma. A musí přijít všichni příbuzní.“

A tak se stalo, že v tu neděli, osm (no dobrá, deset) dní po narození sebou Ikenna, skoro nahý, jen v plenkách a zabalený jen do modrého šátečku zdobeného po stranách paličkováním, zoufale zmítal v náručí velkého, tlustého černocha, kterého Veronika v životě neviděla, ale Amechi tvrdil, že je to jeho brácha. Neznámí muži, kteří se sice tvářemi jeden druhému vůbec nepodobali, ale oháknutí byli podobně, takže naivní verzi Veroniky, jakou byla ještě před jedenácti měsíci, připomínali milionáře, stáli kolem stolu, houpali se na patách, přešlapovali, šťouchali do sebe lokty a exoticky se pochechtávali, to byli taky jeho bráchové.

Amechi se zmocnil parádní porcelánové mísy, naplnil ji vodou z kohoutku a postavil ji na kuchyňský stůl.

Pak velkopanským gestem vyzval Veroniku, ať osvobodí dítě z plínky, načež ho nejtlustší z jeho bráchů ponořil do mísy. Její chlap byl tak zděšený, že ani nezabrečel. A i když mísa přetekla (vytlačil z ní tolik vody, kolik odpovídalo objemu jeho tělíčka, rozpomněla se Veronika na fyziku) a studená voda stekla ze stolu na podlahu, nikdo si toho nevšímal. Všichni padli do mokra na kolena, Amechi po ní zlostně hodil hadřík, ve kterém bylo před chvílí dítě zabalené, a zasykl, že si musí zakrýt hlavu (ženská musí!) – a pak se snad půl hodiny modlili. Malý – teď už oficiálně Ikenna Saint-Michael Okeke – ležel na stole v louži vody a nezdálo se, že mu něco schází. Veronika klečela v kaluži na podlaze s rukama poslušně sepjatýma, poslušně vydechla „Á-min“ pokaždé, když to říkali ostatní, a jedním okem si ho prohlížela. Takže tohle je moje dítě, říkala si už pomilionté s pocitem mírného znechucení. Ikenna Saint-Michael (toho svatého si Amechi nenechal vymluvit) po chvíli viditelně zmodral a koukal do stropu vykulenýma, vyblitě modrýma očičkama. Byly smutné a němě vyčítavé jako očička maličkých sardinek opražených v poprašku mouky. Veronika měla podezření, že Ikenna v desátém dnu života vnímá zhruba tolik, co mřenka na talíři.

V tom do ní něco bolestivě dloublo. „Zavři oči, sakra, musíš mít zavřené oči!“ napomenul ji manžel sykavým šepotem. Nezeptala se, jak věděl, že je má otevřené, když by je měl mít při modlitbě zavřené i on. Její choť tenhle druh logiky neuznával a obvykle předstíral, že neví, o čem je řeč.

Popadla Ikennu, který se naštěstí zrovna rozbřečel, a zaběhla s ním do ložnice. Tam se rozbřečela taky.

Nemilovala Ikennu. Bolavě ho nemilovala. Nemilovala ho tak strašně, až se jí zdálo, že ji to roztrhne v půli, rozerve jí to srdce na cáry... Nemilovala ho k zbláznění. Nesnesitelný

rozdíl mezi Ikennou, když ještě neměl jméno (Amechi jí důrazně, důrazně zakázal přijít s něčím tak nebezpečným, jako je jméno pro dítě, dokud si hová v plodové vodě, a ona ho v téhle jedné věci kupodivu bez protestů poslechla) – ten rozdíl mezi láskou, kterou k nepojmenovanému dítěti svého těla cítila tenkrát, a neláskou, kterou k Ikennovi cítila teď, Veroniku dostal na kolena. Srazil ji k zemi pěstí anebo, možná, flaškou od vína. Veronika mechanicky vykonávala všechno, co se vykonávat má, když máte malé dítě: koupala Ikennu ve vaničce, omývala ho dětským mýdličkem a dávala přitom pozor, aby se mu voda nedostala na břicho a pupíček, ještě docela nezahojený, se mu nezánít, přebalovala Ikennu, utírala mu zadeček a zasypávala ho dětským pudrem, vstávala k němu, samozřejmě, kojila ho (a vytrvala, i když dostala zánět prsních žláz, který pak naštěstí brzo přešel), nechávala ho odříhnout na rameni a utírala mu mléčné bublinky z obličejíčku... Někdy si ho dokonce přivazovala na záda kusem barevné látky, jak se to dělá v Africe (a o téhle její činnosti existovala fotodokumentace, i když na ulici by se tak vyparáděná vylézt neodvážila), s dítětem u prsu nebo na klíně seděla u kompu a vysávala z maminkovských webů veškeré informace, které tam našla (zkušenosti s plínkami, se sunarem, s nejlepším způsobem uspávání dětí, zkušenosti s manželem, který nepomáhá, anebo se naopak do všeho hrne a všechno pokazí) – a probrala se facebookovými „přáteli“ až na kost, aby mohla beze strachu věšet na FB fotky Ikenny u prsu, Ikenny v tatínkově náručí, Ikenny, jak spí v kolíbce (psí tlapky nebylo vidět), Ikenny, když ve čtyřech měsících (věřili byste tomu?) začal lézt po zadečku po bytě, a dokonce se stavěl na nožičky. Matky si myslely, že si vymýšlí, protože každá přece chtěla, aby její dítě bylo první (první se usměje, první promluví, první začne chodit), ale Veronika věděla své.

Africké děti se vyvíjejí rychle, to ty evropské jsou zaostalé, a Ikenna byl v tomto bodě pravý Afričan. To ale radši nikomu neříkala. Mezi maminkami by se tím směla pochlu-bit, to byla platforma sice nesnesitelně soutěživá, ale jinak vlídná, přátelská a chápající. Jen když někdo kritizoval jejich rodičovství (jejich lásku k dětem, jejich výchovné metody, neřkuli jejich ratolesti), vystrčily drápky. Veronika je hladila po srsti – líbilo se jí, když předly.

Tohle všechno vykonávala a ještě mnohem víc věcí (výpravy na úřad kvůli dávkám, nekonečné polohádky s Amchim, který by jí rád dodal výkaz o svém výdělku, jen zabo-ha nechápal, co by to mohlo být, a to ho rozčilovalo), ale po celou dobu od porodu chodila jako ve snách. Nebo spíš v noční můře. Anebo to možná bylo právě naopak: těžký porod (objektivně vzato možná normální, ale pro Veroniku těžký!) ji probudil z nádherného snu, ani ne růžového, spíš s propečeně houskovým nádechem, do reality, která nestála za nic. Neměla ke svému dítěti vztah, teď když bylo venku a vyrostlo tak, že by se do ní už nikdy nevešlo, ani kdyby měla břicho jak vzducholod.

Někdo tomu říká poporodní deprese nebo snad porucha tvorby oxytocinu. Pro Veroniku to byla ZRADA. Její dítě ji zradilo, nelíbilo se mu v ní, chtělo z ní ven. Celé její tělo si na mnoho měsíců zapamatovalo, jak moc z ní chtělo ven.

/13./

A tak nějak to bylo s každým dalším děckem.

S Akachim Josephem Okeke.

S Obinnou Georgem Okeke.

S Adannou Jane Okeke.

Provedly jí to všechny čtyři.

Veronika každé z nich zoufale milovala, když spokojeně žilo v ní, a když jí začalo rozechvívat břicho lehkými, drobnými bublinkami, které předznamenávaly „urychlení“ plodu a ten okamžik, kdy se v něm podle dávné víry probudí duše, zbožňovala ho, když se v ní vrtělo, když ji probouzelo kopáním nožiček nebo jí zevnitř dalo jednu pěstí, až se jí na břicho udělala boule. I když se proměnilo v mamuta a táhlo ji k zemi, že se sotva vlekla, pořád ho milovala k zalknutí.

Pak přišel porod – bez výjimky těžký pro Veroniku a „bezproblémový“ podle všech ostatních – a ona si domů odnesla uzlíček s očima leklé ryby a snažila se z něj vychovat člověka. Jen a jen z povinnosti. Teprve časem si k němu našla vztah – a našla si ho ke všem dětem –, ale tohle byla jen láska... no ano, mateřská, pečující, už nikdy tak absolutní a všeobjímající, jako když byly ještě v ní. Že by byla tak... majetnická? A nedovedla unést, když přetrhly pupeční šňůru a přestaly patřit jen jí? Občas se kvůli tomu trápila, ale nikomu se s tím nesvěřila, ani na facebooku.

A její život se proměnil ve střídání šesti- nebo sedmiměsíčních šťastných období, kdy ji zevnitř zaplavoval šířící se oceán plodové vody a půl tuny hormonů radosti, pohody, rozkoše, a období prázdného zoufalství, která se snažila zkracovat na minimum. Tři roky a osm měsíců od okamžiku, kdy se s Amechim poznala, ji opustilo čtvrté svraskalé rybí dítě... A Veronice začaly docházet ruce, prsy a náruče.

Nemluvě o penězích.

Amechiho narození prvního syna povzbudilo k nebývalé pracovitosti. Rázoval teď městem, které dokonale znal, s cílevědomostí, s jakou se dosud nezúčastňoval ničeho, ani jídla, ani pití, ani hovorů s kamarády, ba ani žádných jiných činností, které k životu patří. Cizince lákal do bordelů s takovým nadšením, že se k němu přidali i ti nejváhavější, a poháněl je na místo určení s tak radostným odhodláním, že se i ten nejotylejší z nich dal do běhu. Když zavřeli Šestatřicítku a přestala fungovat Lípa (tu nezavřeli, jen Amechimu odmítli platit), objevil díky náhodě fungl nový bordel na Proseku – okouzlující jeskyňku, celou vyvedenou v kontrastu podmořsky modré a zlaté, umístěnou na nepravděpodobném místě: ve dvou patrech hnusného šedého paneláku spojených s neuvěřitelnou odhodlaností v prostor, jaký si mohl vymyslet jen blázen anebo geniální bytový architekt. Bordel byl vybavený POUZE dívkami, které se svou krásou a mládím k modro-zlatému dekoru hodily... (Amechi na to, čemu běloši říkali krása, nikdy moc vysazený nebyl, ale v tomhle případě uznával, že si je vybírali dobře.)

Amechi překonal sám sebe. Získal exkluzivní právo vodit sem „hosty“, jen on a nikdo jiný. Žádný jiný Afričan tohle právo neměl, nejmíň ze všeho Kingsley a jemu podobní. To všechno za minimum třiceti platících kunčoftů týdně (ty sehnal levou zadní, a navíc nechal vydělat taxikáře, který se s ním dal do kupy – sotva tam mohl kunčofty vozit tramvají, metrem, autobusem a ještě kus pěšky přes nehostinné sídliště) a taky za slib, že nikomu, nikomu, nikomu neprozradí, co se děje za nenápadnými, hnědě natřenými dveřmi bez označení, protože tenhle bordel byl sice exkluzivní, ale ne tak docela legální.

Další dobrá zpráva byla, že Onyebuchi neboli Kingsley, ten mizera všech mizerů, plašič všech plašičů, přebírač všech přebíračů, umřel. V Nigerian Association, kam Amechi sporadicky strčil hlavu a ještě sporadičtěji platil příspěvky, nikdo nevěděl, proč. Chukwudy tvrdil, že měl cukrovku a jako cizince, a navíc černého, ho špatně léčili. Femi říkal cosi o nádoru na mozku (tomu by Amechi rád věřil vzhledem k tomu, že se choval jako blb), ale Caesar si byl jistý, že ho přejela tramvaj, vlekla ho třicet metrů za sebou, a když konečně zastavila, byl už na sračky. Nebylo by tak těžké zjistit s větší přesností, co se událo, ale Amechi o to neměl valný zájem. Bez větších protestů přihodil pětistovku do sbírky na jeho ženu a děti, které měl ve státě Abia (takže přece jen ne Imo, jak si myslíval, ačkoli stát Abia se státem Imo sousedil, takže se Amechi zas tak moc nesekl), a říkal si, že by se mu nejvíc líbilo, kdyby měl pravdu Caesar a Kingsley skončil uvláčený jako pytel sraček, kterým vždycky byl, ale neměl nic ani proti Femiho verzi, protože nádor na mozku z vás udělá debila (kterým taky vždycky byl), a neodsuzoval ani verzi, na které trval Chukwudy, protože slyšel, že cukrovka je prý bolestivá a umírání v bolestech trvá dlouho.

Všechny tři smrti se k němu hodily.

Veronice dával víc peněz. Vyčlenil si na ni týdně dva tisíce a ty jí dával zásadně po stovkách a dvoustovkách, aby viděla, jak tvrdě se nadřel, než tohle všechno vydělal. S laskavým úsměvem velebně odpočítával bankovky – „Sto korun... dvě stie... tři stá... čtyři stá...“ a každou vždycky pár vteřin podržel v ruce, než ji přihodil na hromádku, aby jí dodal patřičné důstojnosti. Tak se to dělalo v Nigérii a tak to dělal i Amechi. (Veroniku jeho způsoby nijak neokouzily a po čase ji začaly dost srát, ale to Amechi nemohl tušit. Nikdy nic neříkala, bála se, aby se v odpočítávání nezarazil – a ona nemusela vystačit s menší částkou. Stalo se jí to už několikrát.)